

Tapahtumien saavutettavuuden ja moninaisuuden tarkistuslista

Adolf Kakku esiintyy Kontufolkissa 2013, kuvaaja Heidi Kirjavainen

Kulttuuria kaikille -palvelu
Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry
Tallberginkatu 1/48, 00180 Helsinki
www.kulttuuriakaikille.fi

Tapahtumien tarkistuslista on tarkoitettu avuksi kulttuurifestivaalien saavutettavuuden ja moninaisuuden omatoimiseen arvioimiseen ja kehittämiseen. Tarkistuslista toimii myös muistilistana, ajatusten herättäjänä ja ideoinnin tukena. Lista auttaa selvittämään tapahtuman toimivuutta sen kävijöiden ja tekijöiden kannalta.

Lomakkeen täyttämisen jälkeen kannattaa tehdä suunnitelma, jossa aikataulutetaan ja priorisoidaan toimenpiteet. Saavutettavuutta ja moninaisuutta voi kehittää pienin askelin, eikä kaikkea tarvitse toteuttaa kerralla. Liikkeelle voi lähteä esimerkiksi vähiten resursseja vaativista uudistuksista.

Lisätietoja saat Kulttuuria kaikille -palvelun verkkosivuilta (www.kulttuuriakaikille.fi), esimerkiksi *Tapahtumia kaikille! Opas saavutettavan kulttuurifestivaalin järjestämiseen* -oppaasta, josta tämä tarkistuslista on irrotettu.

Tarkistuslistan osiot

- A) Strateginen työ ja suunnittelu
- B) Moninaisuusnäkökulmien huomioiminen
- C) Viestintä
- D) Hinnoittelu
- E) Asiakaspalvelu ja lipunmyynti
- F) Tapahtuma-alue ja -tilat sekä kalusteet
- G) Ohjelmatarjonnan saavutettavuus

A) Strateginen työ ja suunnittelu

kyllä ei

Onko tapahtuma ja koko henkilöstö sitoutunut saavutettavuuden ja moninaisuuden huomioon ottamiseen?		
Pyritäänkö asenneilmapiiriin, joka on avoin erilaisuudelle ja vähemmistöjen huomioimiselle?		
Onko ulkopuolinen asiantuntija kartoittanut tapahtuman saavutettavuutta?		
Onko tapahtumalla saavutettavuus- ja/tai moninaisuussuunnitelma?		

Onko saavutettavuutta ja moninaisuutta edistävät toimenpiteet otettu mukaan toiminnan suunnitteluun ja seurantaan, myös talousarvioihin?		
Tehdäänkö toiminnan suunnittelun ja toteutuksen eri vaiheissa yhteistyötä sidosryhmien, myös saavutettavuusalan asiantuntijoiden ja kokemusasiantuntijoiden, kuten toimimisesteisten henkilöiden, kanssa?		
Voivatko tapahtuman asiakkaat osallistua tapahtuman kehittämiseen sekä keskusteluun esitystarjontaan liittyvistä valinnoista?		
Onko henkilökunnan osaamista kehitetty saavutettavuuteen ja moninaisuuteen liittyvien koulutusten avulla?		
Onko tapahtumalla nimetyt vastuuhenkilöt saavutettavuuteen liittyen?		
Tarjotaanko asiakkaille mahdollisuutta antaa kommentteja ja palautetta monilla eri tavoilla?		

B) Moninaisuusnäkökulmien huomioiminen

kyllä ei

Tuodaanko viestinnässä ja tapahtumapaikalla aktiivisesti esiin, että jokainen on tervetullut, ja että syrjintää ei sallita?		
Onko kaikkien ammattiryhmien palkkaamisessa ja vapaaehtoisten valinnassa moninaisuuden huomioiminen osa menettelytapoja?		
Onko hakijoiden kohdalla mahdollista soveltaa tavoitteellista rekrytointia työhönoton yhteydessä (esim. vaatimusten soveltaminen kielitaidon, koulutustaustan tai aiemman kokemuksen osalta)?		
Onko kaikilla henkilökuntaan kuuluvilla yhdenvertaiset mahdollisuudet työssä kehittämiseen?		

Kuunnellaanko suunnitteluvaiheessa kaikkien festivaalin tuotantoryhmään kuuluvien näkemyksiä sisältövalinnoista?		
Tehdäänkö ohjelmatarjonnan suunnittelussa ja toteutuksessa yhteistyötä erilaisten väestöryhmien, kuten kulttuuri- ja kielivähemmistöjen, vammaisryhmien ja seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen kanssa?		
Otetaanko ohjelmatarjonnan valitsemisessa ja työstämisessä huomioon moninaisuusnäkökulmia?		
Tehdäänkö aktiivisesti työtä sen eteen, että ohjelmatarjonnassa vältetään esimerkiksi vähemmistöihin liittyvien ennakkoluulojen ja stereotyyppien vahvistamista?		
Tekeekö tapahtuma osallistavaan kasvatukseen pyrkivää yhteistyötä (esimerkiksi koulujen kanssa)?		
Onko asiakkaille, työntekijöille ja esiintyjille tarjolla tilaa, jota voi käyttää hiljentymiseen ja tarpeen vaatiessa myös rukoilemiseen?		

C) Viestintä

	kyllä	ei
Ovatko käytetyt viestintämateriaalit visuaalisesti selkeitä?		
Onko viestinnässä käytetty kieli selkeää ja ymmärrettävää?		
Ovatko tärkeimmät tiedot helposti löydettävissä ja ymmärrettävissä?		
Käytetäänkö viestinnässä monipuolisesti erilaisia tiedotusväyliä?		

<p>Kohdennetaanko tiedotusta myös suoraan erilaisille vähemmistöryhmille, kuten vammais-, kieli- ja kulttuurivähemmistöjen järjestöille sekä muille moninaisuutta edustaville tahoille?</p>		
<p>Kerrotaanko tapahtuman esteettömyydestä ja saavutettavuudesta symbolien ja tekstien avulla</p> <p>a) verkkosivuilla?</p> <p>b) esitteissä?</p>		
<p>Annetaanko verkkosivuilla, esitteissä ja muussa viesintämateriaalissa yhteystiedot henkilölle, jolta voi kysyä lisätietoja tapahtuman saavutettavuudesta?</p>		
<p>Onko viestinnässä käytetty useita eri kieliä, myös selkokieltä ja viittomakieltä?</p>		
<p>Onko verkkosivujen toteutus esteetön? (Ks. Verkkosisällön saavutettavuusohjeet WCAG 2.0 -ohjeistus: www.w3.org/Translations/WCAG20-fi/.)</p>		
<p>Onko verkkosivuille teetetty esteettömyystestaus? (Testauksen voi tilata esimerkiksi Näkövammaisten Keskusliiton Annanpuran kautta: http://www.annanpura.fi/uusi-sivu.)</p>		
<p>Onko tietoa tarpeen mukaan tarjolla myös pistekirjoituksella?</p>		
<p>Onko tapahtuma-alueella selkeitä opasteita, jotka on varustettu symbolikuvin ja tekstein?</p>		
<p>Onko opastinjärjestelmä johdonmukainen ja katkeamaton?</p>		
<p>Ovatko opasteet hyvin valaistuja?</p>		
<p>Ovatko opasteet helposti luettavissa niin seisoma- kuin istumakorkeudelta?</p>		

Onko tapahtuma-alueella pääopaste?		
Onko kävijöille tarjolla mukaan otettavia tapahtuma-alueen opaskarttoja?		
Onko paikan päällä tarjolla tunnusteltavaa tapahtuma-alueen ja -tilojen ja niitä ympäröivien katujen kohokarttaa, joka palvelee näkövammaisia kävijöitä?		
Onko tapahtuman verkkosivuilla tarjolla sanakarttaa, eli äänireittikarttaa? (Sanakartta palvelee näkövammaisia kävijöitä, ja siinä on sanallisia neuvoja tapahtuman olennaisten palvelujen löytämisestä ja sijainnista.)		
Käytetäänkö kuulutuksissa eri kieliä?		
Ovatko kuulutusten sisällöt tarjolla myös tekstinä esimerkiksi mahdollisilla näytöillä (ns. screeneillä) tai paperilla?		
Tiedotetaanko ohjelmiston esityksissä mahdollisesti olevista kovasta äänentasosta, vilkkuvista valoista, savusta tai voimakkaista tuoksuista etukäteen?		

D) Hinnoittelu

kyllä ei

Huolehditaanko siitä, että toimimisesteisten henkilöiden avustajien ja tulkkien sisäänpääsy on aina maksuton?		
Onko lippujen hintoja porrastettu (alennuksia esimerkiksi opiskelijoille, työttömille ja eläkeläisille)?		
Onko perheille tarjolla perhelippu? (Esimerkiksi kaksi aikuista, kaksi lasta. Huom: perhelippuun ei saa sisältyä vanhempien sukupuoleen kohdistuvia rajoituksia.)		

Onko ajankohtia tai ohjelmasisältöjä, joihin on maksuton pääsy kaikille?		
Myönnetäänkö ryhmille, myös pienryhmille, alennusta?		
Tarjotaanko vapaalippuja esimerkiksi henkilöille, jotka ovat taloudellisesti heikommassa asemassa?		
Pyritäänkö myymättömiä lippuja saamaan käyttöön eri tavoin, esimerkiksi tarjoamalla niitä tietyille ryhmille?		
Onko oheispalvelujen kuten ravintoloiden, kahviloiden ja oheistuotteiden hinnoittelussa huomioitu myös pienituloisia henkilöitä tai useamman hengen perhekuntia?		

E) Asiakaspalvelu ja lipunmyynti

kyllä ei

Onko asiakaspalveluhenkilökunta varautunut käyttämään eri kieliä ja erilaisia kommunikaatiotapoja (esimerkiksi paperille kirjoittaminen)?		
Onko asiakaspalveluhenkilökunta koulutettu lipunmyynti- ja infopisteessä mahdollisesti olevan induktiosilmukan tai vastaavan kuulon apuvälineen käyttöön?		
Ovatko induktiosilmukan tai vastaavan laitteiston käyttöohjeet helposti henkilökunnan saatavilla?		
Pidetäänkö induktiosilmukkaa tai vastaavaa laitteistoa päälle kytkettynä ja huolletaanko se säännöllisesti?		
Kerrotaanko mahdollisesta induktiosilmukan tai vastaavan laitteiston käyttömahdollisuudesta symbolilla?		

<p>Onko henkilökunta tietoinen tapahtuma-alueen ja -tilojen esteettömyysratkaisuista sekä tapahtuman saavutettavuutta edistävästä palveluista? Osataanko niitä tuoda esiin ja tarjota asiakkaille?</p>		
<p>Onko henkilökunta tietoinen katsomossa mahdollisesti olevasta induktiosilmukasta tai muusta vastaavasta kuulon apuvälineestä siten, että osaa tarvittaessa tarjota asiakkaalle kuuloympäristön kannalta parhaiten toimivan paikan?</p>		
<p>Kerrotaanko katsomossa mahdollisesti olevasta induktiosilmukasta tai vastaavasta laitteistosta symbolilla? Kerrotaanko lisäksi silmukan tai vastaavan laitteiston kuuluvuusalue?</p>		
<p>Varataanko mahdollista viittomakielistä tulkkausta seuraaville katsojille paikkoja, joista on mahdollisimman hyvä näkyvyys sekä tulkkeihin että lavalle? Huolehdiataanko siitä, että lipunmyyntihenkilökunta on tietoinen em. paikoista?</p>		
<p>Varataanko mahdollista kaikille katsojille näkyvää kielensisäistä tekstitystä seuraaville katsojille paikkoja, joista on mahdollisimman hyvä näkyvyys sekä tekstitykseen että lavalle? Huolehdiataanko siitä, että lipunmyyntihenkilökunta on tietoinen em. paikoista?</p>		
<p>Varataanko mahdollista kaikille katsojille näkyvää kirjoitustulkkausta seuraaville katsojille paikkoja, joista on mahdollisimman hyvä näkyvyys sekä kirjoitustulkkaukseen että lavalle? Huolehdiataanko siitä, että lipunmyyntihenkilökunta on tietoinen em. paikoista?</p>		
<p>Onko lipunmyynti- ja infopisteessä lainattavissa apuvälineitä kuten rollaattoreita, pyörätuoleja, kävelykeppejä, mukaan otettavia tuoleja ja lastenrattaita?</p>		
<p>Onko lippujen hankkimiseen tarjolla erilaisia vaihtoehtoja, kuten puhelinmyynti, verkkomyynti ja fyysiset myyntipisteet?</p>		
<p>Voiko kaikkia lipputyyppejä, myös erilaisia alennus- ja erikoislippuja (kuten pyörätuolipaikat) hankkia kaikista lipunmyyntikanavista?</p>		

<p>Voiko avustaja- tai opaskoiran kanssa valita paikan siten, että koira on käyttäjänsä välittömässä läheisyydessä, tai onko koira mahdollista jättää turvalliseen paikkaan esityksen ajaksi?</p>		
<p>Onko mahdollinen lippuverkkokauppa teknisesti esteetön?</p>		
<p>Ovatko mahdolliset lippujen fyysiset myyntipisteet esteettömiä?</p>		
<p>Jos lipunmyynti on ulkoistettu, onko huolehdittu, että lipunmyynnissä tunnetaan tapahtuman saavutettavuustiedot?</p>		
<p>Onko tapahtuma-alueella ja -tiloissa yleisavustajia (vakuutuksen piirissä olevia avustamiseen koulutettuja vapaaehtoisia henkilöitä), jotka voivat avustaa kävijöitä erilaisissa yleisissä asioissa?</p>		
<p>Voiko tapahtumaan osallistua yhdessä vapaaehtoisen kulttuuriluotsin/-kaverin tai vastaavan kanssa? Yleensä vapaaehtoiselle luotsille/kaverille tms. tarjotaan maksuton sisäänpääsy ja hänen kanssaan osallistuvalla kävijällä edullinen pääsylippu.</p>		
<p>Onko tarjolla erilaisia ryhmille suunnattuja palveluja kuten taiteilija- tai esiintyjätapaamisia, ryhmäopastuksia ja työpajoja?</p>		
<p>Onko tapahtuman ohjelmatarjonnan ajankohdissa monipuolisuutta, kuten esimerkiksi päivänäytöksiä?</p>		
<p>Voiko tapahtuman aukioloajoissa (esimerkiksi mahdollisen näyttelytoiminnan osalta) joustaa? Onko mahdollista tutustua tapahtuman tarjontaan silloin, kun paikalla ei ole muita kävijöitä?</p>		
<p>Järjestääkö tapahtuma ohjelmaa myös muualla kuin tapahtuma-alueella ja -tiloissa? Jalkautuuko tapahtuma esimerkiksi erilaisiin laitoksiin?</p>		

F) Tapahtuma-alue ja -tilat sekä kalusteet

kyllä ei

<p>Voiko tapahtuma-alueelle saapua monin eri tavoin kuten julkisella liikenteellä, taksilla, henkilöautolla ja polkupyörällä?</p>		
<p>Onko tapahtuma-alueen sisäänkäynnin luona auton pysähtymispaikka saattavalle liikenteelle?</p>		
<p>Onko tapahtuma-alueen esteettömän sisäänkäynnin lähellä esteettömiä asianmukaisin tunnuksin varustettuja ja maksuttomia autopaikkoja?</p>		
<p>Onko esteettömiltä autopaikoilta tapahtuma-alueelle johtava reitti esteetön?</p>		
<p>Onko tapahtuma-alueelle esteetön sisäänkäynti?</p>		
<p>Mikäli tapahtuma-alueen pääsisäänkäynti ei ole esteetön, onko reitti esteettömälle sisäänkäynnille merkitty selkeillä opasteilla?</p>		
<p>Esteetön liikkuminen (koskee tapahtuma-alueelle saapumiseen liittyviä alueita ja tiloja, kaikkia yleisötiloja, esiintymislavoja sekä henkilökunnan ja esiintyjien tiloja):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ onko ovien kulkuaukkojen leveys vähintään 850 mm? ▪ ovatko ovien vetimet, ovenavauspainikkeet ja ovikellot sekä -puhelimet 850-1100 mm korkeudella? ▪ ovatko kulkuväylät riittävän leveät (pyörätuolin kääntymissäde 1500 mm)? ▪ ovatko kulkuväylien pintamateriaalit kovia, tasaisia ja märkänäkin luistamattomia? ▪ onko mahdollisten kynnysten korkeus enintään 20 mm? ▪ ovatko ovet kevyesti avattavia tai automaattisesti aukeavia? 		

<ul style="list-style-type: none"> ▪ ovatko mahdolliset luiskat riittävän loivia (vähemmän kuin 8 %)? ▪ onko yli 1000 mm tasoeroissa hissi tai porrastin? ▪ onko hissi riittävän tilava ja esteetön? 		
<p>Onko lipunmyynti- ja infopiste sijoitettu esteettömän sisäänkäynnin läheisyyteen esteettömään paikkaan?</p>		
<p>Onko tapahtuma-alueella tarjolla tasaisin väliajoin levähdyspaikkoja, myös erikorkuisia penkkejä, joissa on selkä- ja käsinojat?</p>		
<p>Onko palvelupisteet kuten lipunmyynti- ja infopiste suunniteltu siten, että pöytätasot ovat 750–800 mm korkeudella ja niiden alla on vapaata polvitilaa vähintään 670 mm?</p>		
<p>Onko lipunmyynti- ja infopisteeseen, katsomoihin tai niiden osiin sekä esiintymislavoille asennettu säännöllisesti huollettu induktiosilmukka tai vastaava kuulon apuväline, jota pidetään päälle kytkettynä?</p>		
<p>Onko sekä tapahtuman kävijöille että henkilökunnalle tarjolla esteettömiä ja sukupuolineutraaleja wc-tiloja? (Sukupuolineutraali wc-tila huomioi sukupuoli-identiteettien moninaisuuden, ja lisäksi sukupuolineutraalius mahdollistaa vammaiselle henkilölle vastakkaista sukupuolta olevan avustajan.)</p>		
<p>Onko ulkoilmatapahtuman alueella siirrettävää wc-tilaa, jonka mitat ovat mahdollisimman lähellä esteettömän wc:n ohjeistuksia?</p>		
<p>Onko tapahtuman esiintyjille ja henkilökunnalle tarjolla esteettömiä ja sukupuolineutraaleja pukeutumis- ja peseytymistiloja?</p>		
<p>Onko katsomoissa esteettömiä pyörätuolipaikkoja (katsomossa tulee olla vähintään kaksi pyörätuolipaikkaa 60 istuinpaikkaa kohden)?</p>		
<p>Onko katsomoiden eri osissa useita valinnaisia esteettömiä pyörätuolipaikkoja?</p>		

Onko esteettömien pyörätuolipaikkojen läheisyydessä maadoitettuja pistorasioita (esimerkiksi sähköpyörätuolia tai hengityskonetta varten)?		
Onko esteettömien pyörätuolipaikkojen yhteydessä tilaa tai istuinpaikka myös avustajalle?		
Onko seisomakatsomoissa tarjolla pyörätuolia käyttäville asiakkaille tarkoitettu, luiskalla varustettu katsomokoroke?		
Onko katsomoissa siirrettäviä istuimia tulkeille ja muille tarvitseville?		
Onko tarjolla istuinkorokkeita niille, jotka muuten eivät näe esiintyjä/esityksiä penkkiriveiltä (lapset, lyhytkasvuiset henkilöt)?		
Ovatko katsomoiden portaat varustettu käsijohteilla (nk. kaiteilla)?		
Ovatko katsomoiden rivinumerot koholla? (Koholla olevat rivinumerot ovat tunnisteltavissa, mikä voi helpottaa näkövammaisten henkilöiden tiedon saantia.)		
Onko kalusteiden ja pintojen materiaalit ja värit valittu siten, että esimerkiksi katsomon askelmat ja istuimet on helppo erottaa (tasoeroja tulee korostaa riittäväillä tummuuskontrasteilla)?		
Ovatko mattomateriaalit riittävän kovia ja matot hyvin kiinnitettyjä lattiaan?		
Onko valaistus sisätiloissa riittävän voimakas, tasainen ja häikäisemätön?		
Onko kulkuväylät valaistu selkeästi niin sisä- kuin ulkotiloissa?		
Onko mahdollisesti pimennetyssä katsomossa valaistus, jonka avulla voi suunnistaa ulos tai omalle paikalleen?		

Onko ravintolat ja kahvilat sisustettu tarpeeksi väljästi? Onko osa pöydistä ja tuoleista sijoitettu niin, että niitä pääsee käyttämään myös apuvälineiden kanssa?		
Ovatko ravintoloiden ja kahviloiden pöytätasot 750–800 mm korkeudella, ja onko niiden alla vapaata polvitilaa vähintään 670 mm?		
Onko ravintoloissa ja kahviloissa tarjolla myös tukevia, erikorkuisia ja selkä- ja käsinojin varustettuja istuimia?		
Onko ravintoloiden ja kahviloiden ruokalistoiissa selkeät erityisruokavalioihin liittyvät merkinnät?		
Onko ravintoloissa ja kahviloissa tarjolla monipuolisesti erilaisia ruokavaihtoehtoja, myös kasvisvaihtoehtoja? Huomioidaanko laktoosi- ja maitoallergikot sekä keliakikot?		
Ovatko mahdolliset kertakäyttöastiat tukevia?		
Huolehditaanko sisätiloissa hyvästä ilmanlaadusta esimerkiksi siivoamalla ja tehokkaalla ilmanvaihdoilla?		
Käytetäänkö hajusteettomia pesu- ja puhdistusaineita, myös hajusteetonta käsisaippuaa?		
Vältetäänkö somistuksessa voimakkaan tuoksuisia ja myrkyllisiä kasveja?		
Pyritäänkö ulkoilmatapahtuma järjestämään paikassa, joka on tuulelta suojassa ja jossa maasto on pölyämätöntä?		
Onko tarjolla esteettömiä tupakointialueita ulkona ja esteettömiä tupakointihuoneita sisätiloissa?		
Onko suunnittelussa huomioitu sähköliherkkiä henkilöitä esimerkiksi tarjoamalla tiloja tai alueita		

<ul style="list-style-type: none"> ▪ joilla ei ole langatonta verkkoa? ▪ joissa ei ole loisteputkivaloja tai energiansäästölamppuja? ▪ joissa tietokoneita ei käytetä ja mobiililaitteet pidetään suljettuina tai lentotilassa? 		
Huomioidaanko tapahtuman turvallisuussuunnitelmassa myös toimimisesteiset henkilöt?		
Ovatko poistumisreitit mahdollisimman esteettömiä?		
Annetaanko palohälytykset äänimerkin lisäksi myös hälytyksellä, joka perustuu vilkkuvaan valoon?		
Onko ulkoskäynnit ja varauloskäynnit selkeästi merkitty ja valaistu?		

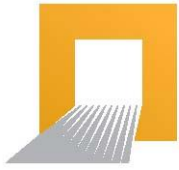
G) Ohjelmatarjonnan saavutettavuus

kyllä ei

<p>Onko ohjelmatarjonnassa kuten teatteriesityksissä, konserteissa, elokuvissa tai opastetuilla kierroksilla tarjolla</p> <ul style="list-style-type: none"> a) kuvailutulkkausta? b) tulkkausta viittomakielelle? 		
Onko ohjelmassa tarjolla viittomakielisiä esityksiä (eli esityksiä, joiden lähdekieli on viittomakieli)? Ovatko mahdolliset viittomakieliset esitykset puhetulkattu?		
Onko tapahtuman keskustelutilaisuuksissa tarjolla puheenvuorojen ja keskustelun kirjoitustulkkausta?		
<p>Onko tapahtumassa mahdollisesti järjestettäviä opastuksia mahdollista tilata</p> <ul style="list-style-type: none"> a) kuvailutulkattuna? 		

<p>b) tulkattuna viittomakielelle? c) kirjoitustulkkauksella? d) selkokielen käyttäjiä huomioiden?</p>		
<p>Onko tapahtuman teatteriesityksissä, konserteissa tai elokuvissa tarjolla kielensisäistä tekstitystä? (Kielensisäinen tekstitys palvelee erityisesti kuuroja ja huonokuuloisia henkilöitä sekä kieltä opettelevia henkilöitä.)</p> <p>a) kaikille katsojille näkyvillä oleva kielensisäinen tekstitys?</p> <p>tai</p> <p>b) kielensisäinen tekstitys, joka näkyy katsojille jaettavilla henkilökohtaisilla kannettavilla tekstityslaitteilla?</p>		
<p>Tarjotaanko kuvailu-, viittomakielen ja kirjoitustulkeille sekä kielensisäisille tekstittäjille mahdollisuutta seurata harjoituksia ja esityksiä maksutta tulkkausten ja tekstitysten valmistelemiseksi?</p>		
<p>Jos asiakas tuo tapahtumaan oman tulkin, helpotetaanko tulkin työtä eri tavoin? (Esimerkiksi tarjoamalla ennakkomateriaalia sisällöstä ja tarjomalla mahdollisuutta seurata harjoituksia ja esityksiä maksutta.)</p>		
<p>Tiedotetaanko tarjotuista tulkkauspalveluista ja kielensisäisestä tekstityksestä sekä yleisessä viestinnässä että suoraan kohderyhmille? (Esimerkiksi tiedotus kuvailutulkatausta teatteriesityksestä sekä tapahtuman verkkosivuilla ja esitteissä että suoraan näkövammaisyhdistyksille.)</p>		
<p>Lähetetäänkö teatteriesitysten ja konserttien mahdollista kuvailutulkkauksia käyttäville henkilöille keskeiset ennakkotiedot etukäteen esteettömässä muodossa? (Esimerkiksi kokoontumispaikka tapahtuma-alueella, paikka jossa kuulokkeet jaetaan, kellonaika, jolloin kuvailutulkkauksia alkaa kuulua kuulokkeista jne.)</p>		
<p>Lähetetäänkö teatteriesitysten ja konserttien mahdollista kuvailutulkkauksia käyttäville henkilöille esteettömässä muodossa olevaa ennakkomateriaalia (esimerkiksi käsiohjelma) esteettömänä teksti- tai äänitiedostona?</p>		
<p>Voidaanko esimerkiksi näkövammaisryhmille järjestää mahdollisuus tutustua etukäteen teatteriesityksen tai konsertin lavastukseen ja</p>		

puvustukseen tunnustelemalla?		
Onko tarjolla kävijöitä palvelevaa teknologiaa, joka lisää mahdollisuuksia saada tietoa tai elämyksiä vaihtoehtoisilla tavoilla? (Esimerkiksi mobiililaitteille ladattavat sovellukset.)		
Onko mahdollisen näyttelytarjonnan suunnittelussa ja toteutuksessa huomioitu esteettömyyttä? (Esimerkiksi väljät kulkureitit, teosten ja esineiden lähelle pääseminen sekä mahdollisuudet koskettaa.)		
Onko tapahtuman ja sen ohjelmatarjonnan suunnittelussa mahdollista huomioida selkokieltä tarvitsevia asiakkaita? (Esimerkiksi käyttämällä selkokieltä viestinnässä ja tekemällä yhteistyötä selkokielen käyttäjien kanssa ohjelmiston ja palvelutarjonnan suunnittelussa.)		

www.kulttuuriakaikille.fi
www.kulturforalla.fi
www.cultureforall.fi

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Tämä tarkistuslista on irrotettu osa julkaisusta Kaartinen, Sini & Linnapuomi, Aura 2015: *Tapahtumia kaikille! Opas saavutettavan kulttuurifestivaalin järjestämiseen*. Kulttuuria kaikille -palvelun julkaisuja 1/2015. Kulttuuria kaikille -palvelu / Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry, Finland Festivals ry ja Lasipalatsin Mediakeskus Oy. 2. uudistettu painos.

Tapahtumien saavutettavuuden ja moninaisuuden tarkistuslista

Ulkoasun suunnittelija (DOC): Timo Jaakola

Kannen kuva: Adolf Kakku esiintyy Kontufolkissa 2013, kuvaaja Heidi Kirjavainen.

© Kulttuuria kaikille -palvelu / Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry, kirjoittajat ja valokuvaaja 2015